

SPRAWOZDANIE**dotyczące sprawozdania finansowego Agencji Dostaw Euratomu za rok budżetowy 2013 wraz z odpowiedziami Agencji**

(2014/C 442/31)

Wprowadzenie

1. Agencja Dostaw Euratomu (zwana dalej „Agencją”) z siedzibą w Luksemburgu została ustanowiona w 1958 r.⁽¹⁾. Decyzją Rady 2008/114/WE, Euratom⁽²⁾ statut Agencji został zastąpiony nowym statutem. Głównym zadaniem Agencji jest zapewnienie użytkownikom na terenie UE regularnych dostaw materiałów jądrowych, w szczególności paliw jądrowych, w ramach wspólnej polityki zaopatrzeniowej w zakresie równego dostępu do źródeł zaopatrzenia.
2. Od roku 2008 do 2011 włącznie Agencja nie otrzymywała własnego budżetu na działalność operacyjną. Wszystkie koszty poniesione przez Agencję podczas realizacji działań pokrywała Komisja. Na lata 2012 i 2013 Komisja przyznała Agencji własny budżet, jednak obejmuje on jedynie niewielką część wydatków.

POŚWIADCZENIE WIARYGODNOŚCI

3. Na mocy postanowień art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Trybunał zbadał:
 - a) roczne sprawozdanie finansowe Agencji obejmujące sprawozdanie finansowe⁽³⁾ oraz sprawozdanie z wykonania budżetu⁽⁴⁾ za rok budżetowy zakończony dnia 31 grudnia 2013 r., jak również
 - b) legalność i prawidłowość transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania.

Zadania kierownictwa

4. Kierownictwo odpowiada za sporządzenie i rzetelną prezentację rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz za legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw⁽⁵⁾:
 - a) Zadania kierownictwa w zakresie rocznego sprawozdania finansowego Agencji obejmują: zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie systemu kontroli wewnętrznej umożliwiającego sporządzenie i rzetelną prezentację sprawozdania finansowego, które nie zawiera istotnych zniekształceń spowodowanych nadużyciem lub błędem, a także wybór i stosowanie właściwych zasad (polityki) rachunkowości na podstawie zasad rachunkowości przyjętych przez księgowego Komisji⁽⁶⁾ oraz sporządzanie szacunków księgowych, które są racjonalne w danych okolicznościach. Dyrektor zatwierdza roczne sprawozdanie finansowe Agencji po tym, jak zostanie ono sporządzone przez księgowego Agencji na podstawie wszystkich dostępnych informacji. Do sprawozdania finansowego księgowy dołącza oświadczenie, w którym stwierdza między innymi, czy uzyskał wystarczającą pewność, że daje ono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Agencji we wszystkich istotnych aspektach.
 - b) Zadania kierownictwa w zakresie legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń i zgodności z zasadą należytego zarządzania finansami obejmują zaprojektowanie, wdrożenie i utrzymywanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwego nadzoru, jak również podejmowanie odpowiednich działań w celu zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym oraz – w razie konieczności – wszczynanie postępowań sądowych w celu odzyskania nienależnie wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych środków finansowych.

⁽¹⁾ Dz.U. 27 z 6.12.1958, s. 534/58.

⁽²⁾ Dz.U. L 41 z 15.2.2008, s. 15.

⁽³⁾ Sprawozdanie finansowe składa się z bilansu oraz rachunku wyniku ekonomicznego, rachunku przepływów pieniężnych, zestawienia zmian w aktywach netto oraz opisu znaczących zasad (polityki) rachunkowości i informacji dodatkowej.

⁽⁴⁾ Sprawozdanie z wykonania budżetu obejmuje rachunek wyniku budżetowego wraz z załącznikami.

⁽⁵⁾ Art. 39 i 50 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

⁽⁶⁾ Zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji opierają się na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Sektora Publicznego (IPSAS) wydanych przez Międzynarodową Federację Księgowych, a w kwestiach nimi nieobjętych – na Międzynarodowych Standardach Rachunkowości (MSR)/Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) wydanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Zadania Trybunału

5. Zadaniem Trybunału jest przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (⁷), na podstawie przeprowadzonej przez siebie kontroli, poświadczenia wiarygodności dotyczącego rocznego sprawozdania finansowego Agencji oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Trybunał przeprowadza kontrolę zgodnie z wydanymi przez IFAC Międzynarodowymi Standardami Rewizji Finansowej i kodeksem etyki oraz z Międzynarodowymi Standardami Najwyższych Organów Kontroli wydanymi przez INTOSAI (ISSAI). Zgodnie z tymi standardami Trybunał zobowiązany jest zaplanować i przeprowadzić kontrolę w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Agencji nie zawiera istotnych zniekształceń, a leżące u jego podstaw transakcje są legalne i prawidłowe.

6. W ramach kontroli stosuje się procedury mające na celu uzyskanie dowodów kontroli potwierdzających kwoty i informacje zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym oraz legalność i prawidłowość transakcji leżących u jego podstaw. Dobór procedur zależy od osądu kontrolera, w tym od oceny ryzyka wystąpienia – w wyniku nadużycia lub błędu – istotnego zniekształcenia w rocznym sprawozdaniu finansowym lub istotnej niezgodności transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania z wymogami przepisów Unii Europejskiej. W celu zaprojektowania procedur kontroli odpowiednich w danych okolicznościach kontroler, dokonując oceny ryzyka, bierze pod uwagę system kontroli wewnętrznej w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego oraz systemy nadzoru i kontroli wprowadzone celem zapewnienia legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw tego sprawozdania. Kontrola obejmuje także ocenę stosowności przyjętych zasad (polityki) rachunkowości oraz racjonalności sporządzonych szacunków księgowych, a także ocenę ogólnej prezentacji rocznego sprawozdania finansowego.

7. Trybunał uznał, że uzyskane dowody kontroli stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wydania poświadczenia wiarygodności.

Opinia na temat wiarygodności rozliczeń

8. W opinii Trybunału roczne sprawozdanie finansowe Agencji przedstawia rzetelnie we wszystkich istotnych aspektach jej sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jej regulaminu finansowego oraz z zasadami rachunkowości przyjętymi przez księgowego Komisji.

Opinia na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń

9. W opinii Trybunału transakcje leżące u podstaw rocznego sprawozdania finansowego Agencji za rok budżetowy zakończony w dniu 31 grudnia 2013 r. są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach.

10. Przedstawione poniżej uwagi nie podważają opinii Trybunału.

UWAGI DOTYCZĄCE WIARYGODNOŚCI ROZLICZEŃ

11. W uwagach do sprawozdania finansowego Agencji za 2013 r. wyjaśniono, że całość wynagrodzeń i część kosztów dodatkowych związanych z usługami administracyjnymi wypłacono bezpośrednio z budżetu Komisji. Wyszczególniono koszty dotyczące wynagrodzeń, lecz nie podano szczegółów kosztów usług administracyjnych. W związku z tym stopień zależności Agencji od Komisji nie jest w pełni widoczny.

UWAGI DOTYCZĄCE MECHANIZMÓW KONTROLNYCH

12. Dokumentacja wewnętrznych mechanizmów kontrolnych Agencji, takich jak strategia zarządzania ryzykiem i jego kontroli, procedury monitorowania wyników, ocena funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej i kodeks standardów zawodowych, jest niewystarczająca.

DZIAŁANIA PODJĘTE W ZWIĄZKU Z ZESZŁOROCZNYMI UWAGAMI

13. Przegląd działań naprawczych podjętych w wyniku uwag zgłoszonych przez Trybunał w roku poprzednim przedstawiono w załączniku I.

(⁷) Art. 107 rozporządzenia (UE) nr 1271/2013.

Niniejsze sprawozdanie zostało przyjęte przez Izbę IV, której przewodniczył Milan Martin CVIKL, członek Trybunału Obrachunkowego, na posiedzeniu w Luksemburgu w dniu 1 lipca 2014 r.

W imieniu Trybunału Obrachunkowego

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

Prezes

ZAŁĄCZNIK I

Działania podjęte w związku z zeszłorocznymi uwagami

Rok	Uwagi Trybunału	Działania naprawcze (zrealizowane/w trakcie realizacji/ niepodjęte/brak danych lub nie dotyczy)
2011	<p>Nie podważając opinii wyrażonej w pkt 10, Trybunał pragnie ponownie zwrócić uwagę na następującą kwestię. Art. 54 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej stanowi, że Agencja jest finansowo niezależna. Art. 7 statutu Agencji stanowi, że „wydatki Agencji obejmują koszty administracyjne jej pracowników i komitetu, a także wydatki wynikające z umów zawartych z osobami trzecimi”. W rzeczywistości od roku 2008 Agencja nie otrzymuje środków budżetowych. A zatem Komisja Europejska bezpośrednio uregulowała wydatki Agencji poniesione w ramach wspomnianego powyżej art. 7. W opinii Trybunału taka sytuacja stanowi naruszenie statutu Agencji i Trybunał uważa, że zarówno Agencja, jak i Komisja powinny wspólnie ze wszystkimi zainteresowanymi stronami podjąć działania w celu zmiany tej sytuacji.</p>	zrealizowane
2012	<p>Nie podważając opinii wyrażonej w pkt 9, Trybunał pragnie zwrócić uwagę na następującą kwestię. W latach 2008–2011 Agencja nie otrzymywała własnego budżetu, a całość wydatków była finansowana i regulowana bezpośrednio przez Komisję Europejską. Trybunał uznał, że taka sytuacja stanowi naruszenie statutu Agencji.</p> <p>Na rok 2012 Komisja w następstwie uwag Trybunału przyznała Agencji własny budżet w wysokości 98 000 euro (104 000 euro, uwzględniając dochody finansowe z inwestycji własnych). Art. 54 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej i art. 6 statutu Agencji stanowią wprawdzie, że Agencja jest finansowo niezależna, jednak większość jej wydatków (koszty osobowe, koszty pomieszczeń biurowych i koszty systemów informatycznych) jest nadal finansowana bezpośrednio przez Komisję. W odniesieniu do kosztów osobowych jest to przewidziane w art. 4 statutu Agencji. Przepisy te są sprzeczne z wymogiem niezależności finansowej Agencji.</p>	niepodjęte

ZAŁĄCZNIK II

Agencja Dostaw Euratomu (Luksemburg)

Kompetencje i działania

<p>Zakres kompetencji Unii według Traktatu</p>	<p>Wspólna polityka dostaw materiałów jądrowych zgodnie z zasadami oraz celami (<i>bezpieczeństwo dostaw</i>) określonymi w Traktacie ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.</p> <p>Agencja Dostaw Euratomu została ustanowiona bezpośrednio artykułem 52 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, podpisanego w 1957 r. Agencja podlega ponadto swojemu statutowi przyjętemu decyzją Rady, której podstawę prawną stanowi art. 54 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.</p>
<p>Kompetencje Agencji</p> <p>(zgodnie z Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, głównie jego rozdziałem 6, oraz z decyzją Rady 2008/114/WE, Euratom z dnia 12 lutego 2008 r. ustanawiającą statut Agencji Dostaw Euratomu)</p>	<p>Cele</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zapewnienie dostaw materiałów jądrowych w ramach wspólnej polityki zaopatrzeniowej w zakresie równego dostępu do źródeł zaopatrzenia, — zagwarantowanie wszystkim użytkownikom Wspólnoty regularnych i sprawiedliwych dostaw rud i paliw jądrowych, — wykrywanie i monitorowanie tendencji rynkowych, które mogłyby zagrozić bezpieczeństwu unijnych dostaw materiałów i usług jądrowych, — dostarczanie Wspólnocie wiedzy fachowej, informacji i porad na wszelkie tematy związane z funkcjonowaniem rynku materiałów i usług jądrowych. <p>Zadania</p> <p>Zgodnie z Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej Agencja ma prawo pierwokupu materiałów jądrowych wyprodukowanych na obszarze państw członkowskich oraz wyłączne prawo do zawierania umów dotyczących materiałów jądrowych pochodzących ze Wspólnoty lub spoza niej.</p> <p>W związku z tym do zadań Agencji należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ocena zobowiązań ustalonych przez zainteresowane strony oraz, w rezultacie, zawieranie, odmowa zawarcia lub pozwolenie na zawarcie wyłącznie na określonych warunkach umów lub ich zmian dotyczących dostaw materiałów w rozumieniu art. 52 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, — otrzymywanie i rozpatrywanie zgłoszeń dotyczących wszystkich umów związanych z przetwarzaniem, przekształcaniem lub formowaniem rud, materiałów wyjściowych albo specjalnych materiałów rozszczepialnych, zgodnie z art. 75 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, — otrzymywanie i rozpatrywanie zgłoszeń dotyczących wszelkich działań związanych z przekazywaniem, przywozem lub wywozem niewielkich ilości rud, materiałów wyjściowych lub specjalnych materiałów rozszczepialnych, zgodnie z art. 74 Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, — przygotowywanie kartotek i podejmowanie wszystkich działań przygotowawczych w związku z decyzją Komisji w sprawach, w których zgodnie z Traktatem ustanawiającym Europejską Wspólnotę Energii Atomowej wymagana jest zgoda kolegium, — zarządzanie, w stosownych przypadkach, zawartymi umowami lub umowami, w sprawie których Agencja otrzymała zgłoszenie, — zbieranie i przetwarzanie informacji, mając na względzie stałe monitorowanie unijnego rynku materiałów i usług jądrowych. W 2013 r. poszerzono zakres zadań obserwacyjnych Agencji o zagadnienia związane z dostawą izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych na terenie UE, — regularne publikowanie sprawozdań do użytku wewnętrznego lub dla ogółu społeczeństwa w sprawie funkcjonowania i obecnych tendencji na rynku materiałów i usług jądrowych,

	<ul style="list-style-type: none"> — dostarczanie na wniosek Wspólnoty wiedzy fachowej i porad na wszelkie tematy związane z funkcjonowaniem rynku materiałów i usług jądrowych, — współpraca z komitetem doradczym Agencji i zasięganie jego opinii oraz uczestniczenie w razie potrzeby w spotkaniach wspomnianego komitetu, w tym zapewnianie sekretariatu.
Zarządzanie	<ul style="list-style-type: none"> — Agencja ma osobowość prawną oraz jest niezależna finansowo. — Agencję nadzoruje Komisja, a jej działalność nie ma celu zarobkowego. — Dyrektor generalny i personel Agencji muszą być lub zostać urzędnikami Wspólnot Europejskich. Muszą też posiadać certyfikaty bezpieczeństwa osobowego. Ich wynagrodzenia są wypłacane przez Komisję. — Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz statut Agencji określają kapitał Agencji oraz warunki jego subskrypcji. <p>Dyrektor generalny</p> <p>Mianowany przez Komisję na czas nieokreślony. Obowiązki i uprawnienia dyrektora generalnego są określone w szczególności w statucie Agencji.</p> <p>Nadzór nad Agencją Dostaw Euratomu sprawowany przez Komisję</p> <p>Komisja przekazuje Agencji swoje wytyczne i posiada prawo weta w stosunku do decyzji Agencji. Ponadto niektóre decyzje Agencji wymagają wcześniejszego uzyskania zgody Komisji.</p> <p>Komitet doradczy</p> <p>Komitet doradczy składa się z przedstawicieli państw członkowskich mianowanych <i>intuitu personae</i> na trzyletnią kadencję (z możliwością przedłużenia). Komitet ułatwia właściwe wykonywanie zadań Agencji. Stanowi łącznik między Agencją oraz producentami i użytkownikami z sektora jądrowego. Z komitetem można się konsultować we wszystkich kwestiach podlegających kompetencjom Agencji. Komitet wydaje opinie we wszystkich kwestiach wymienionych w art. 13 statutu. Spotkania komitetu odbywają się zazwyczaj dwa razy w roku.</p> <p>Kontrola zewnętrzna</p> <p>Europejski Trybunał Obrachunkowy.</p> <p>Organ udzielający absolutorium z wykonania budżetu</p> <p>Parlament Europejski.</p>
Środki udostępnione Agencji w roku 2013 (2012)	<p>Budżet</p> <p>104 000 (104 000) euro, w tym wkład Komisji: 98 000 (98 000) euro.</p> <p>Zatrudnienie na dzień 31 grudnia 2013 r.</p> <p>Liczba pracowników ogółem: 18 (17) (w tym dyrektor generalny).</p>
Produkty i usługi w roku 2013 (2012)	<p>Bezpieczeństwo dostaw zapewnione</p> <p>Przetworzone transakcje</p> <p>W roku 2013 Agencja przetworzyła około 279 (270) transakcji, w tym umów, zmian i zgłoszeń dotyczących operacji początkowych cyklu paliwowego.</p> <p>Sprawozdania</p> <p>W 2013 r. Agencja wydała:</p> <ul style="list-style-type: none"> — sprawozdanie roczne Agencji za rok 2012,

- 4 (3) kwartalne sprawozdania z rynku uranu,
- 6 (6) przeglądów wiadomości dotyczących rynku jądrowego, ukazujących się co dwa miesiące,
- 40 (45) cotygodniowych przeglądów wiadomości z rynku jądrowego dla czytelników z Komisji Europejskiej.

Udział w działalności komitetu doradczego Agencji

- Przy wsparciu i udziale Agencji zorganizowano dwa spotkania komitetu doradczego (w kwietniu i listopadzie).
- Agencja wspierała działalność dwóch grup roboczych komitetu.

Relacje z innymi instytucjami UE i współpraca międzynarodowa

Relacje Agencji z Komisją Europejską opisano powyżej.

Co roku Agencja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie ze swojej działalności w poprzednim roku oraz program prac na rok następny.

Agencja współpracuje także z organizacjami międzynarodowymi, tj. z MAEA (Międzynarodową Agencją Energii Atomowej) i NEA (Agencją Energii Jądrowej) przy OECD. W związku z tym Agencja uczestniczy we wspólnej grupie ds. uranu NEA/MAEA oraz w grupie wysokiego szczebla NEA do spraw bezpieczeństwa dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych.

Bezpieczeństwo dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych

We wrześniu 2013 r. Agencji powierzono zwierzchnictwo nad europejskim obserwatorium dostaw izotopów promieniotwórczych do celów medycznych w celu wsparcia realizacji polityki Rady Europejskiej zmierzającej do zapewnienia ciągłości dostaw izotopów promieniotwórczych do zastosowań medycznych.

Źródło: informacje przekazane przez Agencję.

ODPOWIEDZI AGENCJI

12. W uwagach do ostatecznego sprawozdania finansowego Agencji za 2013 r. zawarto szacunkowe koszty wynagrodzeń. Dokładne dane dotyczące kosztów administracyjnych Agencji pokrywanych przez Komisję są w posiadaniu Komisji. Naszym zdaniem fakt, iż Komisja pokrywa koszty wynagrodzenia personelu Agencji (a także pewne inne wydatki administracyjne), jako taki nie zagraża niezależności Agencji, umożliwia natomiast uzyskiwanie korzyści skali.

13. W ocenie Agencji właściwa strategia zarządzania ryzykiem oraz strategia kontroli są skutecznie realizowane. Poczynając jednak od bieżącego roku, Agencja przedstawiać będzie dodatkową usystematyzowaną dokumentację dotyczącą działań w zakresie oceny i ograniczania ryzyka.
